

טוננים גבוהים

מלבד טווים ותקליטים. כולל עולם המוסיקה גם כמה מעשים מוזרים ומימרות שנונות של גדולי המנצחים. המנגנים והזמרים. לקט של צלילים אלה מוגש בזה לחובבי המוסיקה בישראל.

טוסקניני טירוף וטלפון

כנר יהודי מנוחין, המבקר השבוע בבישראל, סיפר על החזרה הראשונה שערך המנצח האיטלקי הגדול, ארתורו טוסקאניני. הם ישבו בחדר שקט במלון, וטוסקאניני ניגן בפסנתרו. לפתע צילצל הטלפון. טוסקאניני היה כה שקוע בקונצרטו לכינור של בטהובן, עד כי סירב להכיר במציאותו של הצילצול הטורדני. "אולם אני", אמר מנוחין, "הרגשתי כאילו אנו מתעלמים מ" צפירת אופקה". הטלפון צילצל שנית, וללא תגובה. לפתע, לאחר הצילצול השלישי, קם טוסקאניני ממקומו, תלש את הטלפון וכבד לוי מן הקיר בהפילו את הטיח שבביתו. מבלי לומר מלה. רק לאחר מכן, חזר לשל וותו הרגילה וללא כל הערה התיישב והמשיך לנגן כצילו לא קרה דבר.

הזמרת והזוב

אטרים מונטה, הזמרת האמריקאית המהוללת, היתה בת 17 בלבד כאשר הופיעה באופרה המטרופוליטנית בניו יורק בתפקיד הראשי של האופרה מיניון לתומא. הקהל יצא מכליו ממש, כאשר באחת האריות שרה הזמרת הצעירה תו מ' גבוה ש' אותו מישה עז אין קץ. אפילו אמה לא האמינה למשמע אוניה. מיד לאחר רדת המסך, מיהרה אל מאחורי הקלעים והתנשקה עם בתה: "מעולם לא שמעתי אותך שרה טון כזה קודם לכן", אמרה בזמעות. "מוכן שלא", אמרה פאטריס, "מעולם לא היה לי צורך בכך. ברגע שפתחתי את פי לשיר את הטון הזה, עף לו זבוב ישר אלי תוך פי, והייתי מוכרחה להחזיק אותו פתוח עד שהיצור הארוך החליט לצאת משם."

לא זה ולא זה

אטי קאסארה, שהיה במשך שנים אחד רבות מנהל האופרה המטרופוליטנית, נכח יום אחד בשעת בחינת זמרים חדשים. אחד מהנבחנים התנהג בשחצנות בלתי רגילה, כאלו מוכן מאליו היה שהוא יצליח יותר מכל האחרים. בראותו את המנהל המכובד, ניגש אליו ואמר בשיא הבטחון העצמי: "אני יודע שיש לי קול טוב, אבל הייתי שמח אילו היית מביע את דעתך בנקודה אחת, שעדיין איננה ברורה לי כל צרכה. האם אני טור או באריטון?" "התשובה היא: לא", אמר גאטי והלך לדרכו.

במקום ערב. בוקר

מנצח הנודע יוג'ין גוסנס לא שבע יום אחד רצון מנגינתה של התזמורת הסימפונית הלונדונית שניצח עליה. "רבותי", צעק על המנגנים, "יצירה זאת צריך לנגן כמו בערב הכלולות, ואילו אחם מנגנים אותה כמו בבוקר שלאחריו."

יחי הפער

רתורו טוסקאניני ופיטרו מאסיקאני, מחבר האופרה קנאת בן-כפר, הוזמנו שניהם לנצח על קונצרט שנערך ל-

איש גדול וצנוע

זמר הפופולרי האמריקאי יאן קיפרי רה לא שבע נחת ממעמדו בארצות הברית. נראה היה לו שטינו רוסי או כינג קרוסבי מפורסמים הרבה יותר ממנו. הוא קרא איפוא למנהל הפירסומים שלו ושאלהו לפשר הדבר.

"אני סבור", אמר לו הלה בגילוי לב, כי הקהל סולד ממך במקצת בגלל התנהגותך ההיגיונית והמתנשאת. הקהל האמריקאי רגיל ליחס לבבי ופשוט מצד האמנים, ואתה מביט על כולם מגבוה."

"מה אני מתנהג כך?" צעק הזמר, "אני יאן קיפורה הגדול?"

הבו לנו שקט!

אשר הזכרתי ספרה של פירל בוק האדמה הטובה. החליטו מפיקיו לפנות לקומפוזיטור ארינולד שיינברג, יוצר שיטת 12 הטונים, ולבקשו לחבר מוסיקה לסרט. שליח החברה הסביר לשיינברג את תוכן הסרט והתלהב יותר ויותר.

"שער לעצמך!" אמר. "סערה עצומה מתרחשת, שדה האורז נע ברוח אנה ואנה, ולפתע, בעצם הסערה, מתחילה רעידת אדמה. האדמה כולה רועדת, ובו ברגע עצמו יולדת אוילאן, גיבורת הסרט, תינוק. איוו הזדמנות לצלילים!"

"אם כל כך הרבה דברים נפלאים מתרחשים", אמר שיינברג באדישות, "למה לכם מוסיקה?"

הרעיון הוא כסף

אריה זאניק, המפיק ההוליוודי, סיפר לפסנתרן מוריצ רונטל על כחנתו לייצור שורה של סרטים על חיי מוסיקאים גדולים.

"אני מוכן להתערב אתך על 10 דולאר", אמר רונטל בעוקצנות, "שאני יודע כיצד ייראה סרט כזה. דון אמשה יופיע בתפקיד פראנץ ליסט והוא לא יצליח בחיים עד ש' יפגוש באליס פיי. בדרך מקרה, הפגוש אלים פיי באיוויו נעימה, שתינתן לו את הרעיון לכתיבת הראפסודיה ההונגארית. אז יראה אושר ועושר אתה יחד."

זאנוק הוציא ללא מלים שטר של 10 דולאר מכיסו והושיטו לפסנתרן.

"אתה מודה איפוא כי זוהי התוכנית?" שאל רונטל.

"לא", ענה זאנוק, "אך הרעיון שהיה לפי חות 10 דולאר."

לא הכלי קובע

בן קצר לאחר מלחמת העולם השנייה הגיע הכנר פריץ קרייזלר לסידרת קונצרטים בלונדון. מאחר שאיסטריה נמנתה על אויבות בריטניה במלחמה, כתב אחד שם מיתוני לונדון: "הקהל שלך הערב לשמוע את הקונצרט, לא יבוא לשם על מנת לתת

כבוד לאיש שלחם תחת הדגל האוסטרי. הוא יבוא רק כדי לשמוע את הכינור הנפלא מ' תוצרת גוארנרי."

לאחר שקרייזלר סיים את הקטע הראשון בקונצרט, ותשאיות סוערות מילאו את חלל האולם — נטל הכנר הדגול את הכינור וניפץ אתו לרסיסים.

"קניתי את הכלי הזה הבקר בחנות כלבו, במחיר שתי ל"ש וששה פנס", הסביר לקהל הנדהם, "ועתה אמשך את תוכניתי בניגונה על הגוארנרי."

דמי הביטוח שולמו

פחת מנערו המקהלה באופרה המטרופוליטנית בניו יורק, שרצתה לע' שות רושם רב על הזמרת המהוללת לילי פונס, פנתה אליה יום אחד ואמרה בכדרך אגב: "ביטחתי את קולי ב-10 אלפים דולאר!"

"ומה עשית בכסף?" שאלה הזמרת מיניה וביה.

ההמונים מחכים בחוץ

מנצח הבריטי הנודע סיר מאל' קולם סארינגט סיים לקול תשואות סוערות את הקונצרט הראשון שלו על אדמת ארצות הברית, והנה נכנס חדרן לחדר-ההל' כשה שלו, ואומר: "אדוני, בחוץ מחכים לך מעריצין. הם רוצים שתתן להם חתימות יד."

"לא ולא!" התרתח המנצח הקפדן. "הו הנוהג, אדוני האמן", אמר החדרן בענתה.

"טוב", התרכך המנצח, "אבל לא יותר מעשרים. בשום פנים לא יותר מעשרים." "מחכים רק שלושה", היתה התשובה האדיבה.

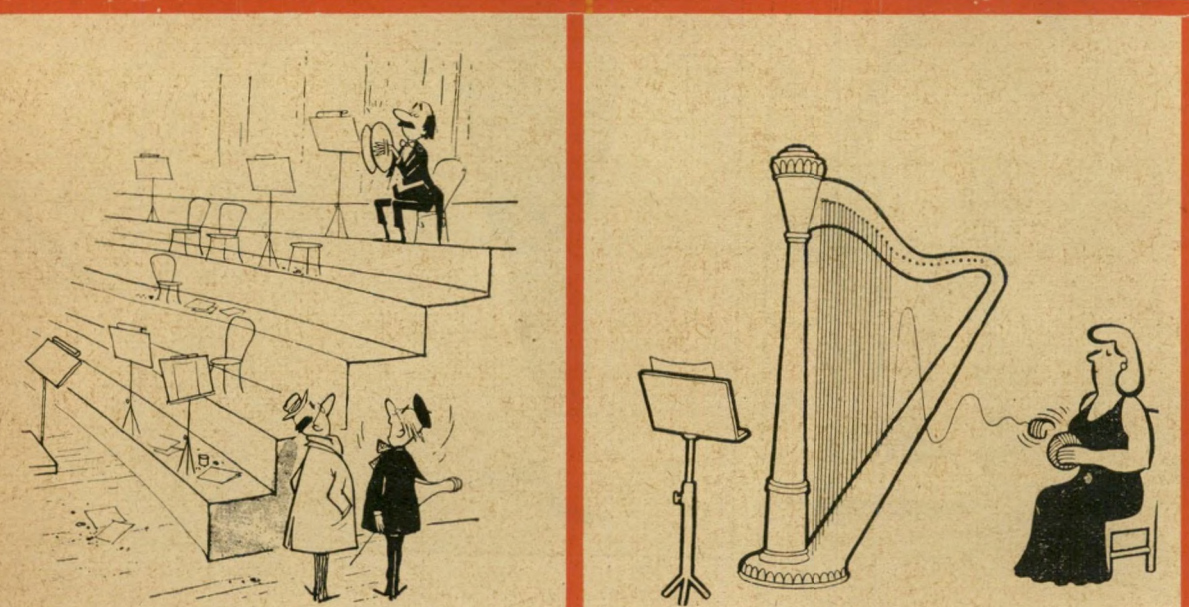
מנגן המנגן אחרון

כנר מיושה אלמן והפסנתרן יוסף הופמן הלכו בציחה לקונצרט של ישה חפץ, בו קצר האמן הצלחה גדולה. קירות האולם העדו מעוצם התשואות. מיושה אלמן התרגש מאד, החל לנגב את מצחו המיוזע ואמר להופמאן: "חם כאן נורא!"

"לא לפסנתרנים", השיב הופמן בחיוך.

לספור עד שש

יתור שנאבל, הפסנתרן המפורסם, כילה ערב אחד בחברת ידידו, יוצר תורת היחסיות אלברט איינשטיין. איוושטיין, שהיה כנר מושבע אך לא משובח ביותר, הזמין את שנאבל בהתלהבות לנגן יחד אתו סונאטה של מוצארט. הפסנתרן המחמיר סבל בשתי קה את השגיאות הגסות של איינשטיין, אך כאשר סטה הכנר-החביב מן הקצב, לא יכול עוד לשאת וצעק לעבר המתימטיקאי בעל שם-העולם: "מה, זה, אלברט, אינך יודע לספור? אחת-שתיים-שלוש! אחת-שתיים-שלוש!"

הוא שקוע בחובות, לכן הוא עובר שעות נוספות

בסיפוי שר קונצרט